

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

13 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2020, în cauza penală în privința lui,

*Chitic Oleg xxx, născut la xxxx, domiciliat în
xxxxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 05.07.2019-30.07.2019;

instanța de apel: 04.09.2019-26.02.2020;

instanța de recurs ordinar: 12.06.2020– 13.04.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 iulie 2019, cauza fiind examinată în conformitate cu prescripțiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Chitic Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art.90 din Codul penal, executarea pedepsei cu închisoarea, stabilite în privința lui Chitic Oleg, s-a suspendat condiționat pe o perioada de probațiune de 1 (un) an, și nu va fi executată, dacă inculpatul în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate cu prevederile art.90 alin.(6) lit. a) și c¹) Cod penal, în perioada de probațiune Chitic Oleg a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că Chitic Oleg, la data de 08 iunie 2019, aproximativ la orele 02:30, fiind în înțelegere prealabilă și împreună cu Lopaci Constantin și minorul xxxxxx, prin participare simplă, în timp ce se deplasau pe str. Tudor Vladimirescu 47 din or. Durlăști, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, s-au apropiat de Corceac Vladimir, care se afla la stația de transport public situată pe str. Tudor Vladimirescu 47 din or. Durlăști, și i-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței și a corpului, provocându-i dureri și suferințe fizice. Continuându-și acțiunile sale infracționale, i-au sustras deschis mijloace bănești în sumă de 300 lei, un telefon mobil de model „Iphone 7” în care era activă cartela SIM cu nr.xxxxxxx, de culoare negru la preț de 14000 lei, două pașapoarte, permisul de conducere și buletinul de identitate, toate actele fiind pe numele lui Corceac Vladimir, precum și un card bancar rusesc „SBERBANK” cu numărul - xxxxxxxxxxxx. Ulterior, el împreună cu minorul Lopaci Constantin și minorul Moldovan Ion au mers la un butic de reparare a telefoanelor mobile unde au vândut telefonul sustras de model „Iphone 7”, contra sumei de 300 lei, iar actele pe care le-au sustras le-au aruncat într-o urnă, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 14300 lei.

Astfel, prin acțiunile sale Chitic Oleg, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, individualizată prin *„jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, Ciuperca Ștefan, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Chitic Oleg să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal

și în baza acestei norme să îi fie aplicată o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale apelantul a invocat că:

- pedeapsa aplicată de către instanța de judecată în privința inculpatului Chitic Oleg nu corespunde gravității infracțiunii săvârșite, personalității acestora și pericolului social pe care îl reprezintă. Pedeapsa prea ușoară care a fost aplicată inculpatului, va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție;

- pedeapsa stabilită inculpatului, este neîntemeiată și individualizată contrar prevederilor art. 61 din Codul penal, context în care aceasta nu-și va atinge scopul de corectare a condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane, or, infracțiunea săvârșită de către inculpatul Chitic Oleg atentează atât la patrimoniul persoanelor și la dreptul de proprietate, cât și la viața și sănătatea persoanei, ori sustragerea comisă de către Chitic Oleg a fost efectuată cu aplicarea violenței;

- suspendarea condiționată a executării pedepsei îl va favoriza pe Chitic Oleg să săvârșească pe viitor acțiuni similare, iar de către alte persoane va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție;

- instanța de judecată nu a ținut cont de alegațiile procurorului din cadrul dezbaterilor judiciare, în care a atras atenția instanței că la moment în privința lui Chitic Oleg, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani sunt pendinte încă 2 cauze penale în care acesta este învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 din Codul penal și în ambele cauze penale la etapa urmăririi penale acesta a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate;

- reieșind din circumstanțele cauzei penale, personalitatea inculpatului Chitic Oleg, vârsta acestuia, acuzarea consideră că pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 iulie 2019, este prea blândă și nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2020, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Chitic Oleg, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b), e) și f) din Codul penal, i s-a aplicat o pedeapsă sub

formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. Pentru a decide astfel instanța de apel analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, a remarcat că acestea au fost dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele.

Subsecvent, instanța de apel a notat că la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Chitic Oleg, deși instanța de fond a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 Cod Penal, nu le-a aplicat corespunzător.

În continuare, instanța de apel a statuat că prima instanță eronat a apreciat că recunoașterea vinovăției reprezintă în speță o circumstanță atenuantă, or cauza penală s-a judecat, iar pedeapsa s-a aplicat prin prisma art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală, respectiv, pentru această stare de fapt inculpatul deja a beneficiat de reducerea pedepsei, prin urmare, instanța de fond a oferit circumstanței privind recunoașterea vinovăției o valență dublă.

Totodată instanța de apel a remarcat că prima instanță nejustificat a considerat că corectarea și reeducarea lui Chitic Oleg este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit prevederilor art.90 din Codul penal, cu suspendarea condiționată pe o perioada de probațiune de 1 (un) an, or careva circumstanțe și temeuri de a ajunge la această concluzie în speță lipsesc.

În acest context, instanța de apel a reținut pericolului social sporit al infracțiunii săvârșite de către inculpatul Chitic Oleg, urmând în acest sens a se ține cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane.

În acest sens, instanța de apel a indicat că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare numai îl va favoriza pe inculpat să săvârșească pe viitor acțiuni similare, iar de către alte persoane va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

În continuare, instanța de apel a reținut că în privința lui Chitic Oleg, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani sunt pendinte încă 2 cauze

penale în care acesta este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 din Codul penal și în ambele cauze penale, la etapa urmăririi penale acesta a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cimpoi Ruslan, în numele inculpatului, care invocând incidența pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea cerințelor sale recurentul a invocat că:

- instanța de apel nu a aplicat dispozițiile speciale derogatorii ale art. 79 și 90 Cod penal, care urmează a fi aplicate cu prioritate la individualizarea pedepsei inculpatului Chitic Oleg, respectiv instanța de apel a ignorat toate argumentele apărătorului expuse în referință încălcând astfel dreptul inculpatului a un proces echitabil, drept consacrat de art. 6 CEDO;

- instanța de apel la individualizarea pedepsei aplicabile lui Chitic Oleg era obligată să țină cont și de circumstanța legală atenuantă prevăzută la art. 76 alin 1) lit. f) Cod penal, care nu se confundă și nu poate fi absorbită de dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală;

- argumentul procurorului expus în ședința instanței de apel privind existența unor alte infracțiuni imputate lui Chitic Oleg și care sunt pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, este unul neîntemeiat, or, nu există nici o sentință de condamnare în privința lui Chitic Oleg, prin urmare în acest caz nu pot fi aplicate prevederile art. 84 , 85 Cod penal;

- condamnarea lui Chitic Oleg la o pedeapsă sub formă de închisoare este contrară scopului preventiv stabilit de legiuitor, astfel nu este rațională condamnarea inculpatului, care se află în perioada de formare.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul avocatului inculpatului urmează a fi respins, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă recursul și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit menționează că soluția respectivă se adoptă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Din textul recursului examinat se evidențiază dezacordul titularului acestuia cu decizia instanței de apel cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, invocându-se temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către partea apărării, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatate erorile de drept invocate.

Astfel, ce ține de temeiurile de recurs indicat de recurent, și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea emisă a examinat toate aspectele esențiale invocate de către părți și în soluția pronunțată a dat răspuns acestora în mod motivat, din care considerente instanța de recurs ordinar nu identifică temeiuri de a interveni în decizia atacată.

Cu privire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal apreciază alegațiile părții apărării drept declarative și neîntemeiate, deoarece instanța de apel corect a statuat asupra necesității casării sentinței și emiterii unei noi hotărâri cu aplicarea altei pedepse, reieșind din faptul că prima instanță a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă prea blândă.

La acest capitol se reține că este justă concluzia instanței de apel referitor la netemeinicia stabilirii inculpatului a unei pedepse cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, pe motiv că în speță nu au fost stabilite careva circumstanțe, care ar permite instanței să concluzioneze că scopul pedepsei prevăzut la art.61 Cod penal poate fi atins prin suspendarea condiționată pe un termen de probațiune a pedepsei stabilite.

Din textul hotărâri contestate și materialele cauzei, instanța de recurs remarcă faptul că, la stabilirea pedepsei inculpatului, s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului, prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante.

Așadar, Colegiul penal lărgit, verificând materialele cauzei în cumul cu decizia contestată, conchide că instanța de apel a constatat și a apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată lui Chitic Oleg în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art.art.61, 75, 78 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la argumentul recurentul privind neaplicarea în speța de referință a prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, instanța de recurs apreciază acest argument drept unul declarativ și neîntemeiat, or, reieșind din textul deciziei instanței de apel se atestă că totalitatea circumstanțelor existente la caz au fost luate în considerație, fapt care a determinat instanța de a-i stabili lui Chitic Oleg pedeapsa închisorii sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia acesta a fost declarat vinovat. La acest capitol, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, odată ce instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal.

Tot aici, instanța de recurs va remarca și faptul că, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului la faza de urmărire penală și de judecare a cauzei, dar și atitudinea față de infracțiunea comisă.

În acest context, instanța de recurs a observat că inculpatul Chitic Oleg este vizat încă în 2 cauze penale în care acesta este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 din Codul penal și în ambele cauze penale la etapa urmăririi penale acesta a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că, instanța de apel a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum și a luat în considerație atitudinea acestuia față de infracțiunea comisă și urmările prejudiciabile rezultate din infracțiune.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin.(2) Cod penal, iar stabilirea pedepsei cu închisoarea și dispunerea suspendării executării acesteia, luând în considerație gravitatea infracțiunii, nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contribui la contracararea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și altor persoane.

În ceea ce privește alegațiile recurentului cu privire la ignorarea argumentelor acestuia expuse în referința, încălcând astfel dreptul la un proces echitabil consfințit de art. 6 CEDO, Colegiul penal lărgit relevă că, potrivit jurisprudenței CEDO (*cauza Van de Hurk vs Țările de Jos din 19.04.1994, Perez vs Franța*), obligația instanțelor naționale de a motiva hotărârile pronunțate nu presupune existența unui răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte, chiar dacă aceasta apreciază că motivele date sunt fundamentale pentru argumentația sa, instanța poate să nu răspundă decât celor pertinente, susceptibile de a influența soluția în litigiu. Noțiunea de proces echitabil presupune că instanța națională trebuie să examineze, în mod real, problemele esențiale care i-au fost supuse dezbaterii, astfel, un argument a cărui influență poate fi decisivă pentru soluția în speță necesită "un răspuns specific și explicit" (*cauza Ruiz Torija vs Spania din 09.12.1994*), așa cum s-a procedat, de altfel, în speța supusă judecării.

Din considerentele nominalizate, instanța de recurs apreciază hotărârea contestată ca fiind corectă și legală, astfel că pedeapsa stabilită și individualizată răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi

infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, fiind în limita prevăzută la sancțiunea normei penale în baza căreia Chitic Oleg a fost condamnat.

Din considerentele expuse supra, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, urmează a fi respins ca inadmisibil, din motiv că este nefondat, decizia instanței de apel fiind legală, întemeiată și motivată.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Cimpoi Ruslan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Chitic Oleg xxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 iunie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena